

CANCELL.
MARTIS B.
1716.

IX. B. 99

Gled

55.

~~2. 5. IX 7~~

~~XXVIII. 9.~~

30

COLLEGII IURIDICI
IN ACADEMIA JENENSI
DECANVS
IO. BERNH. GRIESE,

JCTVS
SERENISSIMI DVCIS SAXO-ISENACENSIS
CONSIL. AVL. NEC NON CONSIST.
ET ANTECESSOR

AD
CURSORIAM SOLEMNEM

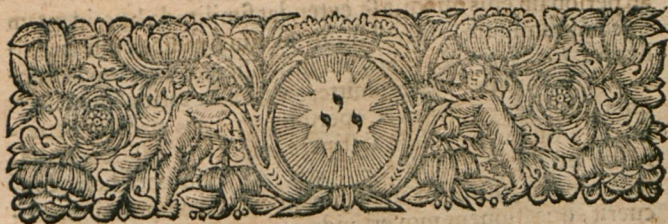
^{Super}
L. fin. Cod. de Test.
IURISPRVDENTIAE ET OMNIS LIBERALIS
DISCIPLINAE PATRONOS ET
CVLTORES

INVITAT.

IENAE,
TYPIS MULLERIANIS.

COLLEGIUM IURIDICUM
IN ACADEMIA VITENSI
D E C A N V S
IO. BERNH. BERTSCH
I C T Y S
SERENISSIMI DVOR. SAXONIAE ET
CONSTIT. AVI. NIT. NOR. CONSIST.
ET ELECTORIS
CHRISTIANI SOLIMANI
I. P. M. Cod. de I. P.
IURISPRUDENTIAE ET OMNIS LIBERALIS
DISCIPLINAE PATRONOS ET
CULTORES
P R O T E C T O R E S
—
J E V A E
T Y P O G R A F I A

Offe litigatores se subicere iudici non suo ex *l. i. ff. de iud. l. 14. 15. & 18. ff. de iurisd.* evidens est. Etenim ad iudiciorum moras & sumtus ceteraque incommoda declinanda privati etiam viro bono *l. 3. §. pen. ff. de recept. qui arbit. rec.* vel pluribus controversiam dijudicandam credimus *l. 37. & l. 44. ff. de recept.* in eumque ita compromittimus, ut quidquid statuerit, ratum, firmum, & pro iudicato habeatur *l. 27. §. 2. & l. fin. ff. de recept.* adeoque non immerito dixit Ictus in *l. 1. & l. 37. ff. de recept.* compromissa ad similitudinem iudiciorum redigi & ad finiendas lites pertinere. Ex quo porro inferunt Doctores, quod sicut coram iudice offerri libellus, fieri litis contestatio, de calumnia jurari, ferri sententia in scriptis, sedendo non stando, feruari ferias in honorem Dei introducta & generaliter ordo iudiciarius debet, ita in omnibus his singulisque neque compromissiones deficiant, par sit. Etenim & eo in casu offerendum libellum esse, litis contestationem non omittendam, iuramentum de calumnia, arbitrium in scriptis sedendo ferendum non stando, feruandas in honorem Dei ferias, & summam universimque ordinem custodiendum iudiciarium. Neque enim horum omnium & singulorum, si minus ducatur ratio, locum arbitrio esse, posse per generalitatem regulæ *d. l. i. ff. de recept.* Adde quod
(2 ad

ad personam ejus quoque se extendat similitudo hæc, in quam fit compromissum. Etenim, ut fœminæ judices esse prohibentur *l. 12. §. pen. ff. de jud.* ita in mulierem, quamvis summa sit opinionis, compromittere vel ex ea ratione non licet, quia mulieres pudicitia & operum, quæ eis natura permittit, & à quibus eas jussit abstinere, memores esse consentaneum est. *l. ult. Cod. de recept. arb.* An verò ante hanc constitutionem Justiniani in fœminam etiam compromittere licuerit, quæstionem moveri videas. Et certè licuisse Cujacius putat *3. observ. 23. ob. cit. leg. ult.* ubi Justinianus sanctione hac sua mulieres ab omni judiciali agmine separat: ut ex earum electione nulla pana, nulla pacti exceptio adversus justos earum contentores habeatur. Sed enim verius est, nec olim mulieres arbitrium suscipere potuisse *l. 2. ff. de R. I. l. 1. §. 5. de postul.* Et ad legem *ult. Cod. de recept. arb.* responderi potest, Justinianum constitutione sua renovasse jus, quod à consuetudine facilè inumbratum. Jure vero Canonico, fœmina jurisdictionem ordinariam habens, ex compromisso, arbitrium suscipere potest, quod minus majori inquit *C. plus semper de R. I. in 6.* Neque verum omnino est, quod Panorm. *ad c. 4. X. de arb.* existimat, mulierem ob honestatem prohiberi judicem esse, atque idcirco contra honestatem hujusmodi consuetudinem introduci: Nam aliud evincit responsum Pauli, quod moribus fœminam prohiberi commemorat, ne judex sit *d. l. 12. §. pen. ff. de jud.* Licet verò in his & nonnullis aliis judex & arbiter conveniant juxta Everh. in *locis top. 40.* in multis nihilominus differunt. Sic à sententia arbitri, etiamfi enormem contineat læsionem, non datur appellatio. *l. 1. C. de rec. arb.* Incivile enim est, quem quis arbitrum probaverit, ejus arbitrium improbare, *arg. l. 9. ff. de neg. gest.* Secus sentit, cum aliis Gail. *l. 1. obs. 150.* regulam de non appellando ab arbitro fallere existimans, si laudum contineat enormissimam læsionem vel manifestam & evidentem iniquitatem: Hoc namque casu admitti appellationem vult, etiamfi juratum sit compromissum, per *l. non distinguemus 32. §. 14. §. l. 3.*

l. 3. Cod. de recept. arb. Ubi enim arbiter inquit in unum ex litigatoribus iniquam dixit sententiam ex causa inimicitia, litigator vero condemnatus sententia parere renuit, & adversario penam ex compromisso petenti doli mali exceptionem opponit: hæc doli mali exceptio *appellationis & retractionis rei judicatae quandam habet speciem.* Sed enim concedimus, habere hoc aliquam appellationis speciem, vera, autem appellatio non est. Id quod ipse Paulus in *d. l. 32.* non diffidetur, dum *appellari non posse* diferte ait. Nec est, quod iustes, compromissum ad similitudinem iudiciorum redigi, à sententia tamen iudicis in iudicio lata appellare licet: Quoniam illa iudicii & arbitrii itemque iudicis & arbitri similitudo in aliis, non item in hoc quoque locum invenire late exposuit Everh. in *loc. top. 40.* & Rittersh. *p. 9. c. c. 5. exp. nov.* Non minus hic advertatur Jctus Gaj. in *l. 9. ff. qui satisd. cog.* ubi arbitro ait *ad fidejussores probandos constituto, si in alterutram partem iniquum arbitrium videatur, perinde ab eo, atque ab iudicibus appellare licere.* Neque enim loquitur de arbitro compromissario, sed de arbitro à iudice constituto fidejussoribus probandis: idonei & locupletes hi sint, nec ne. Differre iudicia & arbitria ex eo porro conspiciendum est, quod queratur, an depositiones testium, apud arbitrum compromissarium factæ, fidem mereantur apud iudicem ordinarium, si forte, compromisso vel mutuo partium consensu, vel pœnitentia unius soluto, causa ab arbitro ad iudicem ordinarium fuerit translata? Testibus enim ab arbitro interrogatis, & testationibus in acta ejus iudicii relatis, si eadem causa apud iudicem ordinarium postea agi cœperit, testationes illæ in hoc iudicio alias fidem faciunt, alias non faciunt. Fidem faciunt, si testes mortui sunt *l. ult. Cod. de test.* quia, quæ apud arbitrum gesta sunt, rata habentur *l. 5. § ult. Cod. de rec. arb.* Sin testes adhuc vivant, & adversarius eos repeti atque denuo interrogari postulet, fidem non faciunt *d. l. f. C. de test.* Quamobrem regula, quod testes producti & interrogati super ejusdem causæ articulis non sint iterum producendi,

in hoc legis casu cessat juxta Baldum, ideo, quod testes
facilius mentiantur apud arbitros, quam apud judices. Sed
quæ dicta hætenus sunt, curatius persequetur

CHRISTIANUS DOEHLERUS

Utriusq; Juris Civilis & Canonici Candidatus clarissimus.

Prodiit iste in hanc vitam annò c10 10 CLXXIIX. D. XXVI. De-
cembri in Trebniz sub Dynastia Teucherensi in Misnia, paren-
tibus integerrimis. Patrem fortitus ANDREAM DOEHLERN,
pagi ejus incolam, Matrem MARTHAM WARTMANNIAM.
Simulac capax litterarum fuit, à ludi patrii Rectore JOHAN-
NE CRVSTO studiorum hausit elementa. Postea verò annò
c10 10 CXCI. Thomanæ Scholæ Lipsiæ traditus est. Ubi
cum in eo esset, ut uberiore cultu indueret animum, in-
cidit in febriam violentiorem, quæ urbe profus abeundi ne-
cessitatem afferebat. Vigori restitutus pristino, subsequente
proximo annò in Scholam Cizensem concessit, eique sub fide-
libus adolescentiæ suæ formatoribus Dn. CADESREVERTERO colle-
gâ tertio, M. KOEBERO, Con-Rectore, & M. GLEITSMANNO,
hodieque Rectore solertissimo, intentum & industrium
alumnus dedit. Quibus rebus eò profecit, ut jam majori-
bus applicandus esset. Itaque c10 10 C XCVI. ad illustre
Athenarum, quod Leucopetra est, se contulit, cumque ibi
B. LEISTENIVM, Gymnastii Rectorem & Professorem celebra-
rimum, cujus & tectò & mensâ & informatione privatissimâ
utebatur, Philosophiæ fundamenta in Logicis, Metaphysi-
cis, Ethicis & Politicis M. STANGIVM, Eloquentiæ & Philo-
sophiæ Moralis Professorem, Politicam & jus Naturæ. B. HEI-
DENREICHIVM, Serenissimi Ducis Saxo-Querfurtensis Consi-
liarium aulicum & Augustei Professorem Juris publicum, In-
stitutiones Justinianeas prælegentes multum affectatus es-
set, venit c10 10 CCXIX in Academiam Halensem, perre-
cturus studia, quibus exerceri & subigi mentes solent, qua-
meram desiderii honestissimi sui, nunquam ex animo dimit-
tunt. Neque verò non hic quoque præstitit officium: Nam
Juri.

Juridico studio totus incubuit, atque ad Professores quosque Excellentissimos, Dn. JOHANNEM SAMVELEM STRYKIVM, cum in Institutiones Juris & Jurisprudentiam STRUVII nostri domini, tum vero etiam publice in Vitriarii Jus Naturæ & Gentium; Laudati jam STRYKII Parentem, Illustrem virum, SAMVELEM STRYKIVM, in Institutiones Juris, Lauterbachium, Jus item feudale & publicum ad ductum Institutionum Juris illustris RHETII, nec minus Jus Ecclesiasticum B. Brunnemanni, & post perceptam introductionem ex Filio laudato Processum ipsum civilem & criminalem commentantes se applicavit. Ut ne vero in hisce Scholis frustra versatum se esse alius apparere queat, in arenam etiam, moderatore inclyti nominis Jure-Consulto hoc, unâ cum alijs optimæ notæ commilitibus sæpe descendit, & in præcipuis materijs & controversijs Juris vires suas periclitatus est multum ex istis exercitijs emolumentum consecutus. Neque his operam solis dedit, sed nihil eorum prætermisit, quæ studia sua proveherent, eo loco habens etiam, quæ celeberrimus Thomafius in materia de probationibus ad ductum Legum & Titulorum Codicis, item de Juribus Scholarum & alijs præcipiebat publicè. Anno clō lōcci cū mense Aprili nostræ Salanæ dedisset civem, totam industriam in eo collocavit, ut Antecessorum nostrorum publicas prælectiones cum eis conferret, quæ Halæ imbibisse eum memoravimus. Præter illa nomina, Nobilissimum, Consultissimumque Dn. FLERKIVM, Juris utriusque Doctorem, tunc B. STRUVII nostri Syntagma explanantem, frequentans. clō lōcci iv cum subiret, urbes & mores multorum vidisse nunquam non commendari à rerum prudentioribus, in incrementum virtutis, multæque utilitatis meliorem & potiore partem Germaniæ peragravit. Redux ad nos clō lōcci vi jam tunc de consequendis ritè in Salana hac summis in jure honoribus cogitavit, perfecissetque consilium illud etiam, nisi partim irruptione Suecorum fuisset impeditus, partim tempus adhuc aliquod causis agendis dare placuisset, ut post edita toties acquisitæ
doctri-

doctrinæ specimina in cathedra, insignibus in foro documentis se etiam ante probaret. Ea verò, quæ pridem destinarat, nunc impleturus petiit modeste, ut, si collegium nostrum eò studia sua progressa esse existimet, ut digna appareant, quibus summum in Jure præmium deferri possit, hòc decoris se afficerent. Quo honestò petito id consecutus est, ad examina ut admitteretur. Ubi laudatissimos, quos habuit in utroque Jure, profectus coram omnibus & singulis ita probavit, ut virtutum & doctrinæ partam jam laudem apud eruditos consuetis speciminibus extendere ei concederetur. Crastino itaque, Deo volente, primum ejus generis dabit documentum, explicaturus in solenni congressu *L. fin. Cod. de Testibus.* Quæ auspicia ut Magnus Dominus PRO-RECTOR, Aulae & Academix Proceres, Venerandi Sacrorum Antistites, & quicumque studiis favent, cum primis Generosa Nobilissimaque Studioforum frequentia, præsentia suâ prolixè decorent, quæ par est, rogo ratione. Si qua ipsi mihi in re inservire licuerit, faciam id semper, & quam fieri poterit diligentissimè.

PP. Jenæ XXI. Decembr. clō 10 cc x.

94 A 7367

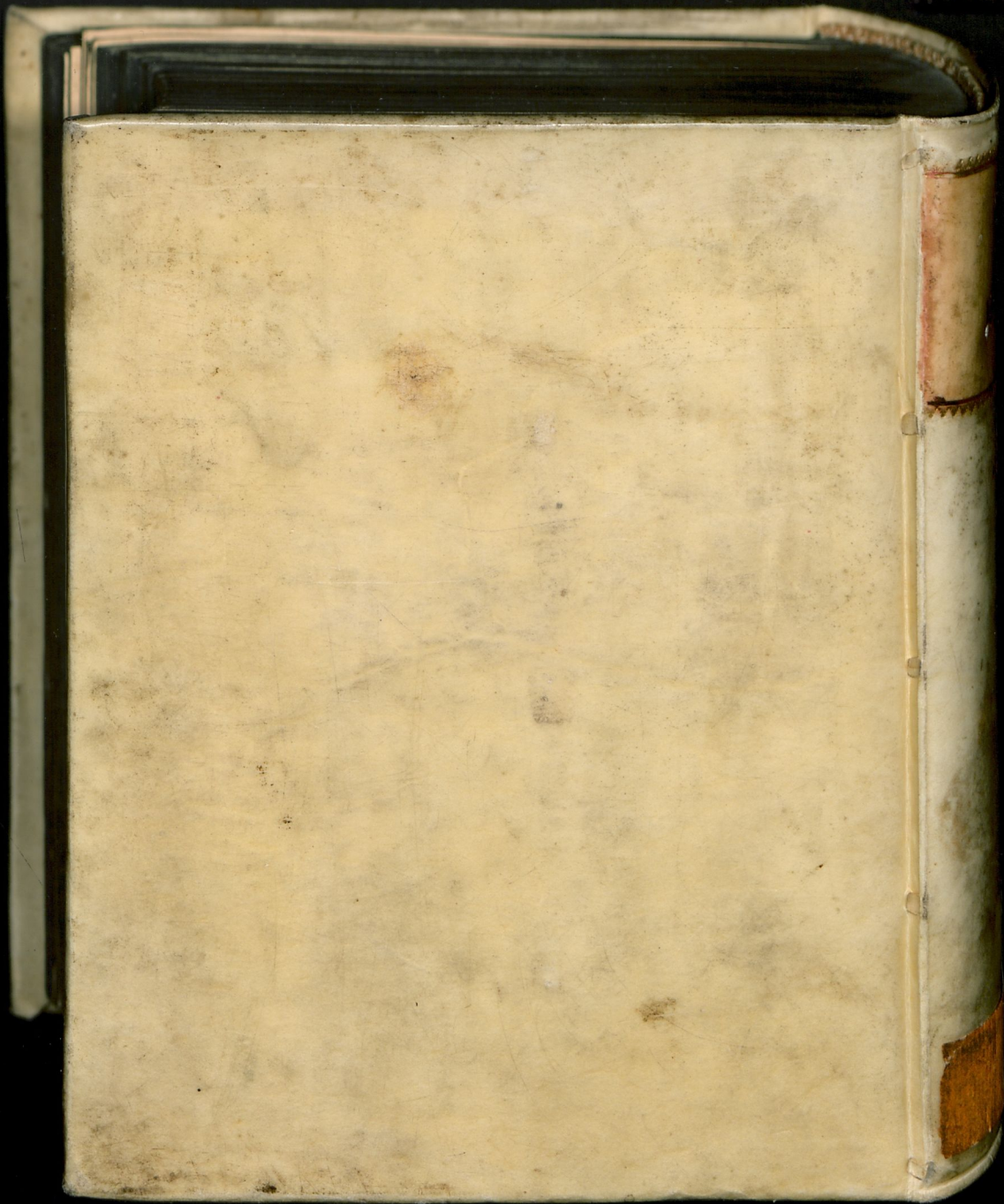
ULB Halle 3
002 415 674

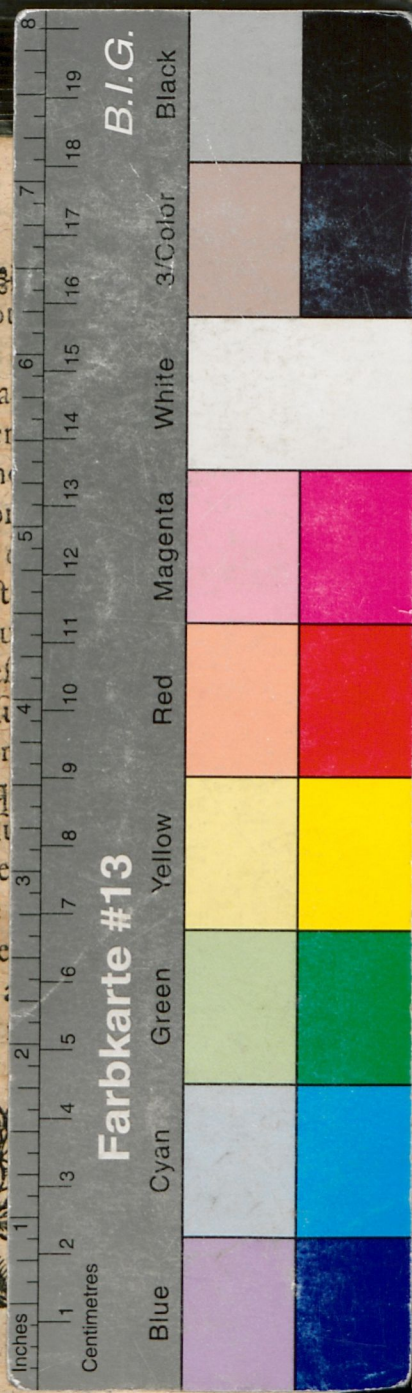

Sb.

VD17

30

COLLEGII JURIDICI
IN ACADEMIA JENENSI
DECANVS
IO. BERNH. Griesse/

JCTVS
SERENISSIMI DVCCIS SAXO-ISENACENSIS
CONSIL. AVL. NEC NON CONSIST.
ET ANTECESSOR

AD
CVRSORIAM SOLENNEM

^{Super}
L. fin. Cod. de Test.
JVRISPRVDENTIAE ET OMNIS LIBERALIS
DISCIPLINAE PATRONOS ET
CVLTORES
INVITAT.

JENAE,
TYPIS MVLLERIANIS.

